

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

موافق ۱۳۹۰/۱۰/۳

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

رشته: آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

دوره: دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبيرخانه مربوطه: دبير خانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۳ بر اساس طرح دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت که به تأیید دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.
الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.
ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۹۰/۱۰/۳ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات در زمینه دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوب می شوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در چهل و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۰/۱۰/۳ در مورد

برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

۱- برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دکتر مصطفی رضائیان

دیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دیر شورای آموزش علوم پزشکی، بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمد علی محققی

معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۳

در مورد برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضه وحدت‌سنجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی

دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

مقدمه:

دستاوردهای نظام ارایه مراقبت‌های اولیه بهداشتی درمانی در کشور ایران در طی سه دهه اخیر بیش از هر چیزی مديون فعالیت‌های بیش از ۳۰۰۰۰ بهورز است که در حدود ۱۷۰۰۰ خانه بهداشت مشغول به خدمت می‌باشند. به موازات این دستاوردها، توقعات جامعه از نظام سلامت و بطور خاص از نظام ارایه مراقبت‌های اولیه سلامت افزایش یافته است و این امر سبب تغییرات عمده‌ای در مقطع تحصیلی پذیرش بهورز (از پنجم دبستان به سوم راهنمایی، و سپس دیپلم) و برنامه‌های آموزشی بهورزان (طراحی و پیشنهاد برنامه آموزشی کارданی بهورزی) شده است. لذا توانمندسازی مربیان بهورزی امری ضروری است و با این برنامه می‌توان به این امر مهم دست یافت. گرایش‌های پیش‌بینی شده برای این دوره شامل آموزش پرستاری جامعه‌نگر، آموزش سلامت باروری، آموزش مدیریت خدمات سلامت، آموزش سلامت محیط و حرفه‌ای، آموزش سلامت و آموزش اپیدمیولوژی می‌باشد.

نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه:

Community Based Education of Health System (MS virtual)

دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت شامل مجموعه‌ای هماهنگ از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی جامعه نگر می‌باشد که در طی آن فراغیران با دانش و مهارت‌های طراحی آموزشی، تدریس و ارزشیابی فراغیران در عرصه‌های جامعه آشنا می‌شوند. تاکید این رشته بر هم راستایی آموزش با نیازهای جامعه و آموزش در جایگاه‌های آموزشی مشابه با مکانی واقعی خدمت افراد است.

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت جهت توانمندسازی مربیان بهورزی و به منظور ارتقاء کیفیت تعلیم و تربیت بهورزان در نظام سلامت کشور طراحی شده است.

تاریخچه

برنامه‌های توانمندسازی اساتید علوم پزشکی با شیوه‌های نوین، در دنیا قدمت طولانی ندارد. سازمان جهانی بهداشت از سال ۱۹۶۹ برنامه بین المللی آموزش اساتید علوم پزشکی را آغاز نمود. در فاز اول این پروژه، دانشگاه ایلینویز، به عنوان مرکز بین المللی آموزش اساتید (ITTC) انتخاب گردید. در فاز دوم این پروژه، هشت مرکز منطقه‌ای آموزش اساتید (RTTC) در سطح جهان راه اندازی شد که دانشگاه شیراز از سال ۱۹۷۲ این مسئولیت را در خاور میانه و شمال آفریقا به عهده گرفت، در فاز سوم و از سال ۱۹۸۰ مراکز آموزش اساتید در سطح کشورها (NTTC) تشکیل شدند. در کشور ما نیز دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی از سال ۱۳۷۲ در سه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، اصفهان، و ایران وقت راه اندازی گردید و تعداد دانشگاه‌های ارایه کننده این دوره در سال ۱۳۸۷ به ۷ دانشگاه رسید. هدف اولیه این دوره توانمندسازی اعضای هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی در امر برنامه ریزی آموزشی، تدریس، ارزشیابی و پژوهش در آموزش بود. به سبب حضوری بودن این دوره، بسیاری از اساتید علاقمند دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور از شرکت در این دوره آموزشی محروم ماندند. به همین سبب از سال ۱۳۸۶ بعضی از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور اقدام به ارایه دوره آموزش از راه دور کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش پزشکی نمودند که با استقبال گسترده‌ای روبرو شد و این امر، در حال طی نمودن مسیر تکاملی خود می‌باشد و ارائه این دوره نیز در همین راستا قرار دارد.

ارزشهای لحاظ شده:

در این برنامه بر ارزشها و باورهای زیر تاکید شده است:

۱- توجه به ارزشهای اخلاقی و دینی

۲- حفظ شانس و کرامت انسانها و تاکید بر اصول اخلاق حرفه‌ای

۳- سلامت محوری و دسترسی عادلانه آحاد مختلف جامعه بالاخص اقشار محروم و آسیب

پذیر جامعه به خدمات کارا و اثربخش سلامتی

۴- جامعه نگری در امر آموزش و پژوهش

رسالت:

رسالت این دوره تربیت مریبیان توانمند در امر آموزش و پژوهش جامعه نگر جهت آموزش بهورزان می باشد.

چشم انداز رشته:

به حول و قوه الهی در يك چشم انداز ۱۰ ساله مریبیان بهورزی با اتكا به دانش و مهارت های کسب شده، در تعامل با سایر واحدهای دانشگاهی، نقشی محوری را در زمینه توسعه آموزش و پژوهش جامعه نگر ایفا خواهند نمود.

اهداف کلی:

- ارتقا سطح دانش و مهارتهای مریبیان آموزش بهورزی در زمینه آموزش جامعه نگر
- ارتقا سطح دانش و مهارتهای مریبیان آموزش بهورزی در زمینه پژوهش‌های جامعه نگر در نظام سلامت
- نیازهای دانشی و مهارتی بهورزان را پوشش دهد.
- پژوهش‌های HSR را در شبکه‌های بهداشتی درمانی تقویت نماید.
- نیازهای مریبیان را در مقوله‌های آموزش و پژوهش تامین نماید.

نقش دانش آموختگان در نظام بهداشتی:

دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت دارای نقش‌های آموزشی، پژوهشی و خدماتی خواهند بود.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان:

انتظار می رود در پایان این دوره دانش آموختگان قادر باشند در حوزه های مختلف وظایف زیر را بر عهده بگیرند:

الف) آموزشی:

- با استفاده از دانش نوین آموزشی، آموزش اثربخش و جامعه نگر را به فرآگیران بهورزی ارایه کنند.
- با استفاده از روش های مناسب، دانش، نگرش، مهارت ها و عملکرد فرآگیران دوره بهورزی را ارزشیابی نمایند.
- با استفاده از روش های نوین طراحی آموزشی، مداخلات لازم را جهت رفع و جبران کاستی ها و مشکلات عملکرد حرفه ای بهورزان انجام دهند.
- در امر طراحی و اجرای برنامه های آموزشی جامعه نگر و آموزش به جامعه همکاری نمایند.

ب) پژوهشی:

- در طراحی و اجرای پژوهه های پژوهش در خدمات سلامت (HSR) مشارکت نمایند.
- در انجام پژوهش های استانی، کشوری و منطقه ای با مسئولین نظام سلامت همکاری نمایند.

ج) خدماتی:

- بر کیفیت و کمیت خدمات ارایه شده از سوی بهورزان نظارت داشته باشند و با ارزشیابی علمی و ارایه بازخورد سازنده به طور مستمر در جهت ارتقا کیفیت این خدمات تلاش نمایند.

استراتژی های کلی آموزشی:

در طراحی این برنامه راهبردهای زیرمورد تاکید قرار گرفته اند:

- یادگیری خودمحور (Self-directed Learning) از طریق طراحی بسته های آموزشی خودانکا
- یادگیری جامعه نگر (Community Oriented) از طریق تدوین اهداف آموزشی و محتوای برنامه بر اساس نیازهای آموزش بهورزی و شبکه های بهداشتی و درمانی
- یادگیری در جایگاه جامعه (Community Based)
- یادگیری تسهیل شده توسط رایانه (Computer Assisted) از طریق استفاده مناسب از فناوری اطلاعات و ارتباطات در طراحی بسته های آموزشی

شرایط و نحوه پذیرش در رشته:

- مطابق با ضوابط و مقررات وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- دارا بودن مدرک ۱ - کارشناسی در یکی از رشته های بهداشت عمومی، مهندسی بهداشت محیط، مهندسی بهداشت حرفه ای، پرستاری، مامایی، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی یا سایر مدارک تحصیلی کارشناسی که در شرایط پست های مربی و مدیر آموزشگاه بهورزی یا کارشناس و کارشناس مسئول بهورزی در ستاد دانشگاه یا مسئولیت های مرتبط با امور بهورزی در ستاد مرکزی وزارت بهداشت قابل قبول باشد.
- کارشناسی ارشد ناپیوسته با پایه کارشناسی رشته های فوق الذکر
- دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی
- انجام فعالیت مرتبط تمام وقت حداقل در ۲ سال اخیر به صورت مستمر تا زمان ثبت نام، در موقعیت شغلی مرتبط (مربی آموزشگاه بهورزی، مدیر آموزشگاه بهورزی، کارشناس آموزش بهورزی و کارشناس مسئول بهورزی) در شهرستان یا دانشگاه با تائید رئیس دانشگاه یا فعالیت مرتبط با امور بهورزی در حوزه ستاد مرکزی وزارت متبوع با تائید معاونت بهداشت.

تبصره: نحوه ارزیابی فعالیت به لحاظ ارتباط با حیطه بهورزی توسط دستورالعمل های ابلاغی معاونت بهداشت تعیین می شود.

۳- دارا بودن حداقل ۵ سال مجموع خدمات در نظام شبکه

- آموزش دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت به صورت آموزش از راه دور می باشد و پذیرش دراین دوره به صورت دانشپذیری می باشد.
داوطلبان واجد شرایط پس از اخذ پذیرش اولیه در زمانی که دانشگاه اعلام می نماید برای شروع به تحصیل نام نویسی می نمایند. داوطلب پذیرفته شده در نیمسال اول "دانش پذیر" نامیده می شود. در صورتی که دانش پذیر، نیمسال دانش پذیری را با موفقیت به انجام برساند، دانشجو تلقی شده و موظف است در هر نیمسال و در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ثبت نام و انتخاب واحد اقدام نماید.

رشته های مشابه در داخل کشور:

در حال حاضر در کشور، دوره های مجازی مختلف در علوم پزشکی و غیرپزشکی به مورد اجرا گذاشته می شود. وجه تمایز دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت در تمرکز آن بر روش های آموزش جامعه نگر می باشد.

سابقه این رشته در خارج از کشور:

بر اساس تاکسونومی برنامه های آموزشی (CIP 2000) رشته آموزش در کالج های جامعه نگر (Community College Education) با کد ۱۳۰۴۰۷ مشابهت زیادی با رشته مورد نظر دارد همچنین بسیاری از دانشگاه ها مانند دانشگاه های West Virginia ، Pennsylvania State , Texas Austin ، Indiana ، Nebraska Columbia Health Education را با گرایش جامعه نگر ارایه می کنند.

شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته

بر اساس ضوابط شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی می باشد.

فصل دوم

مشخصات برنامه آموزشی

دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

مشخصات دوره:

۱- نام دوره:

دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت
Community Based Education of Health System (MS virtual)

۲- طول دوره و شکل نظام آموزشی:

براساس آئین نامه‌ها و دستورالعملهای مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می‌باشد.

۳- تعداد کل واحد‌های درسی:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۳۲ واحد است که به شرح زیر می‌باشد:

واحدهای اختصاصی مشترک	۲۴ واحد
واحدهای اختصاصی گرایش‌ها	۴ واحد
پایان‌نامه	۴ واحد
جمع کل	۳۲ واحد

گرایش‌های برنامه عبارتند از:

- ۱- آموزش پرستاری جامعه‌نگر
- ۲- آموزش سلامت باروری
- ۳- آموزش مدیریت خدمات سلامت
- ۴- آموزش سلامت محیط و حرفه‌ای
- ۵- آموزش سلامت
- ۶- آموزش اپیدمیولوژی

- در ضمن دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تائید شورای تحصیلات تكمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته
آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

ردیف	نام درس	کد درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعات درسی				پیش‌نیاز
				جمع	نظری	عملی	جمع	
-	۰۱	۰۱	۱	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی*
-	۰۲	۰۲	۱	۱	۰	۰	۱	برنامه ریزی درسی مقدماتی
-	۰۳	۰۳	۱	۱	۰	۰	۱	مهارت‌های مقدماتی تدریس
-	۰۴	۰۴	۱	۱	۰	۰	۱	ارزشیابی مقدماتی دانشجو
-	۰۵	۰۵	۲	۲	۰	۰	۲	فناوری اطلاعات و ارتباطات مقدماتی
-	۰۶	۰۶	۲	۲	۰	۰	۲	مبانی نظری تامین، حفظ و ارتقاء سلامت بر اساس آموزه‌های اسلامی
-	۰۷	۰۷	۱	۱	۰	۰	۱	حفظالصحه و پیشگیری از بیماریها بر پایه طب سنتی ایرانی
۹								جمع

-دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی
از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

* گذراندن این درس برای همه دانشجویان به عنوان درس کمبود یا جبرانی الزامی می‌باشد.

جدول ب: دروس اختصاصی مشترک برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته
آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

ردیف	نام درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعت درسی						پیش‌نیاز همزمان	با
			نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۰۸	نظام ارایه خدمات سلامت	۲	۲	۰	۳۶	۳۶	۰	۳۶	-	
۰۹	برنامه ریزی درسی جامعه نگر	۲	۲	۰	۳۶	۳۶	۰	۳۶	۰۲	
۱۰	روشها و الگوهای یاددهی و یادگیری در جامعه	۲	۲	۰	۳۶	۳۶	۰	۳۶	۰۳	
۱۱	ارزشیابی دانشجو در جایگاه های جامعه نگر	۱	۱	۰	۱۷	۱۷	۰	۱۷	۰۴	
۱۲	فناوری اطلاعات و ارتباطات پیشرفته	۱	۱	۰	۱۷	۱۷	۰	۱۷	۰۵	
۱۳	زبان انگلیسی اختصاصی	۲	۲	۰	۳۶	۳۶	۰	۳۶	-	
۱۴	آمار و شیوه های تحقیق در خدمات سلامت	۳	۲	۱	۳۶	۳۶	۰	۳۶	-	
۱۵	استناد به شواهد در علوم سلامت	۲	۱	۱	۵۱	۱۷	۰	۳۶	-	
۱۶	طراحی و برگزاری کارگاه های آموزشی	۱	۱	۰	۱۷	۱۷	۰	۳۶	-	
۱۷	طراحی آموزشی و آموزش حین خدمت	۲	۲	۰	۳۶	۳۶	۰	۳۶	۰۹	
۱۸	ارزشیابی برنامه های آموزشی و برنامه های سلامت	۲	۲	۰	۳۶	۳۶	۰	۳۶	۰۹	
۱۹	اقتصاد آموزش و سلامت	۲	۲	۰	۳۶	۳۶	۰	۳۶	۰۸	
۲۰	اصول اپیدمیولوژی	۱	۱	۰	۱۷	۱۷	۰	۱۷		
۲۱	جامعه‌شناسی و عوامل اجتماعی موثر بر سلامت	۱	۱	۰	۱۷	۱۷	۰	۱۷		
مجموع								۲۴		

جدول ج-۱: دروس اختصاصی گرایش آموزش پرستاری جامعه‌نگر برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی								تعداد ساعت درسی	پیش‌نیاز یا همزمان
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۲۲	پرستاری اجتماعی	۲	۲	۰	۳۴	۳۴	۰	۳۴	۳۴	۰	-
۲۳	پرستاری اجتماعی سلامت روان	۲	۲	۰	۳۴	۳۴	۰	۳۴	۳۴	۰	۲۲
										۴	جمع

جدول ج-۲: دروس اختصاصی گرایش آموزش سلامت باروری برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی								تعداد ساعت درسی	پیش‌نیاز یا همزمان
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۲۴	سلامت زنان روستایی	۲	۲	۰	۳۴	۳۴	۰	۳۴	۳۴	۰	-
۲۵	مامایی جامعه نگر	۲	۲	۰	۳۴	۳۴	۰	۳۴	۳۴	۰	-
										۴	جمع

جدول ج-۳: دروس اختصاصی گرایش آموزش مدیریت خدمات سلامت برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی								تعداد ساعت درسی	پیش‌نیاز یا همزمان
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۲۶	مدیریت عمومی	۳	۳	۰	۵۱	۵۱	۰	۵۱	۵۱	۰	-
۲۷	مدیریت مراکز سلامت شهرستان	۱	۱	۰	۱۷	۱۷	۰	۱۷	۱۷	۰	۲۶
										۴	جمع

جدول ج-۴: دروس اختصاصی گرایش آموزش سلامت محیط و حرفه‌ای برنامه آموزشی دوره مجازی
کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعات درسی				پیش‌نیاز یا هم‌مان	
			عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع
۲۸	سلامت محیط جامعه نگر	۲	۰	۳۴	۳۴	۰	۲	-
۲۹	مدیریت خطرات سلامت محیطی و شغلی	۲	۰	۳۴	۳۴	۰	۲	۲۸
۴							جمع	

جدول ج-۵: دروس اختصاصی گرایش آموزش سلامت برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعات درسی				پیش‌نیاز یا هم‌مان	
			عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع
۳۰	سبک زندگی سالم	۲	۰	۳۴	۳۴	۰	۲	-
۳۱	برقراری ارتباط برای سلامت	۱	۰	۱۷	۱۷	۰	۱	-
۳۲/۱	جلب حمایت جامعه برای سلامت ★	۱	۰	۱۷	۱۷	۰	۱	۳۱
۴							جمع	

★ ۲۲/۲ جهت دانش‌آموختگان دکتری عمومی دندانپزشکی گذراندن درس "جلب حمایت جامعه برای سلامت دهان و دندان" با کد ۲۲/۲ به جای کد ۳۲/۱ لحاظ می‌گردد.

جدول ج-۶: دروس اختصاصی گرایش آموزش اپیدمیولوژی برنامه آموزشی دوره مجازی کارشناسی
ارشد ناپیوسته رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعت درسی			تعداد ساعت درسی			کد هرمان	پیش‌نیازیا
			جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی		
۳۳	اپیدمیولوژی مدیریت سلامت در شهرستان ها	۲/۵	۲/۵	۰	۴۳	۴۳	۰	-		
۳۴	اپیدمیولوژی در عرصه	۱/۵	۱/۵	۰	۲۶	۲۶	۰	۲۹		
۴									جمع	

فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی

دوره مجازی کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته آموزش جامعه نگر در نظام سلامت

نام درس: سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

کد درس: ۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۵/۰ واحد نظری - ۵/۰ واحد عملی

هدف کلی درس:

۱. آشنایی با انواع منابع الکترونیکی اطلاع رسانی پزشکی
۲. کسب مهارت ارزیابی محتوای وب سایتها
۳. کسب مهارت جستجو و بازیابی اطلاعات مجله های الکترونیک
۴. آشنایی با انواع روشها و استراتژیهای جستجو در حوزه پزشکی

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی)

- آشنایی کلی با مفاهیم اینترنت و شیوه جستجوی علمی
- شیوه های ارزیابی مطالب وب سایت ها
- امکانات وب سایت دانشگاه و کتابخانه مرکزی
- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی پزشکی مانند: PubMed, SCOPUS, ProQuest, MD Consult
- آشنایی با مجلات الکترونیکی Electronic Journals
- آشنایی با کتابهای الکترونیکی Electronic Books
- آشنایی با مجموعه منابع دسترسی آزاد Open Access اعم از کتاب و مجله و پایان نامه
- آشنایی با منابع تعاملی آموزشی و تصاویر پزشکی در محیط وب
- آشنایی با Push Technology و امکانات و خدمات ویژه آن در محیط وب مانند RSS و انواع Alert

منابع اصلی درس:

بسته آموزشی سیستم های اطلاع رسانی پزشکی : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی و عملی پایان ترم

نام درس: برنامه ریزی درسی مقدماتی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

۱. آشنایی با سطوح مختلف اهداف یادگیری در حوزه های شناختی، نگرشی و روان حرکتی
۲. آشنایی با مراحل مختلف چرخه برنامه ریزی درسی

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

- ۱- چرخه برنامه ریزی درسی
- ۲- تعیین مشکل و نیازسنجی عمومی
- ۳- نیازسنجی فرآگیر مخاطب
- ۴- اهداف یادگیری - حوزه شناختی
- ۵- اهداف یادگیری - حوزه نگرشی
- ۶- اهداف یادگیری - حوزه مهارتی
- ۷- راهبردهای آموزشی
- ۸- انتخاب و سازماندهی محتوای آموزشی
- ۹- انتخاب روش تدریس
- ۱۰- اجرای برنامه درسی
- ۱۱- ارزشیابی برنامه درسی
- ۱۲- ارتقاء برنامه درسی

منابع اصلی درس: بسته آموزشی برنامه ریزی درسی مقدماتی : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت

(۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

نام درس: مهارت‌های مقدماتی تدریس

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- ۱- آشنایی با اصول سخنرانی
- ۲- آشنایی با اصول آموزش در گروه‌های کوچک

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

منابع اصلی درس: بسته آموزشی مهارت‌های مقدماتی تدریس : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۸۹)

(۱۳۹۰)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۰۴

نام درس: ارزشیابی مقدماتی دانشجو

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

۱. آشنایی با شیوه های اصلی ارزشیابی دانشجویان

۲. آشنایی با اصول ارزشیابی دانشجویان

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

۱- واژه شناسی ارزشیابی دانشجویان

۲- تصمیم گیری در مورد روش ارزشیابی دانشجویان

۳- ارزشیابی تکوینی و ارزشیابی نهایی

۴- تعیین استاندارد قبولی در ارزشیابی دانشجویان

۵- آزمون های شفاهی

۶- سوالات تشریحی

۷- سوالات با پاسخ کوتاه

۸- سوالات چند گزینه ای

۹- سوالات با گزینه های جور کردنی

۱۰- تحلیل گزینه ها

منابع اصلی درس: بسته آموزشی ارزیابی مقدماتی دانشجو: مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم.

نام درس: فناوری اطلاعات و ارتباطات مقدماتی

کد درس: ۰۵

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

۱. آشنایی با نرم افزار میکروسافت ورد

۲. آشنایی با نرم افزار میکروسافت پاورپوینت

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

-۱ میکروسافت ورد - اجزاء صفحه نمایش

-۲ میکروسافت ورد - شخصی سازی صفحه نمایش

-۳ میکروسافت ورد - ایجاد مستندات و الگوهای جدید

-۴ میکروسافت ورد - ست آپ صفحه

-۵ میکروسافت ورد - مشاهده مستندات

-۶ میکروسافت ورد - زبان و رودی

-۷ میکروسافت ورد - فرمت کردن فونت

-۸ میکروسافت ورد - فرمت کردن پاراگراف

-۹ میکروسافت ورد - دستورات ویرایشی

-۱۰ میکروسافت ورد - نقاط شروع و پایان سطر

-۱۱ میکروسافت ورد - علایم و حروف خاص

-۱۲ میکروسافت ورد - بولد و شماره گذاری

-۱۳ میکروسافت ورد - خطوط و پس زمینه جداول

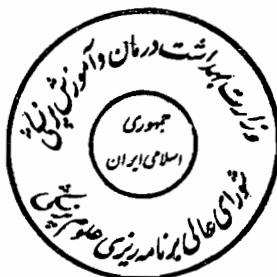
-۱۴ میکروسافت ورد - ستونها

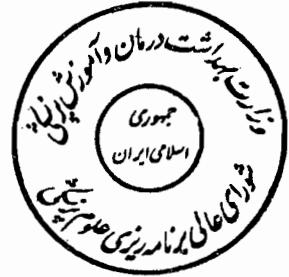
-۱۵ میکروسافت ورد - حروف کوچک و بزرگ

-۱۶ میکروسافت ورد - بخش بندی متون

-۱۷ میکروسافت ورد - سرصفحه و زیر صفحه

-۱۸ میکروسافت ورد - رسم الخط

- ۱۹ میکروسافت ورد - وارد کردن تصاویر
- ۲۰ میکروسافت ورد - رسم تصاویر
- ۲۱ میکروسافت ورد - معادلات
- ۲۲ میکروسافت ورد - جداول
- ۲۳ میکروسافت ورد - عنوان گذاری بر اشكال و تصاویر
- ۲۴ میکروسافت ورد - رفرانس دهی بین اجزاء متن
- ۲۵ میکروسافت ورد - فهرست مطالب
- ۲۶ میکروسافت ورد - اندکس
- ۲۷ میکروسافت ورد - زیرنویس
- ۲۸ میکروسافت ورد - گزینه های ذخیره
- ۲۹ پاورپوینت - صفحه کنترل
- ۳۰ پاورپوینت - سخنرانی ها
- ۳۱ پاورپوینت - طرح های اسلاید
- ۳۲ پاورپوینت - اسلاید مادر
- ۳۳ پاورپوینت - نوع و پس زمینه اسلاید
- ۳۴ پاورپوینت - وارد نمودن اسلاید
- ۳۵ پاورپوینت - فرمت اسلاید
- ۳۶ پاورپوینت - ابزار نقاشی
- ۳۷ پاورپوینت - یادداشت
- ۳۸ پاورپوینت - فیلم و صدا
- ۳۹ پاورپوینت - انیمیشن بین اسلاید
- ۴۰ پاورپوینت - انیماسیون درون اسلاید
- ۴۱ پاورپوینت - ضبط صدا
- ۴۲ پاورپوینت - زمانگذاری اسلایدها
- ۴۳ پاورپوینت - تنظیم نمایش اسلاید
- ۴۴ پاورپوینت - نمایش اختصاصی اسلاید
- ۴۵ پاورپوینت - کلیدهای روی اسلاید

-۴۶ پاورپوینت-چاپ

-۴۷ پاورپوینت-ذخیره سازی بر روی لوح فشرده

منابع اصلی درس: بسته آموزشی فناوری اطلاعات و ارتباطات مقدماتی: مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت
شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۶

نام درس: مبانی نظری تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت بر اساس آموزه های اسلامی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

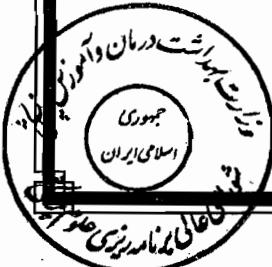
نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنائی دانشجویان با تاکیدات ویژه اسلامی در زمینه تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت و مسئولیت های همگانی در این مورد به منظور بهره برداری شایسته در آموزش های عمومی و نیز ملحوظ داشتن آنها در برنامه ریزی های بهداشتی، آموزش های ویژه و اختصاصی

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- مفهوم شناسی سلامت و بیماری در مکاتب پزشکی پیشین و معاصر (مرور اجمالی)
  - مفهوم شناسی سلامت، عافیت، صحت، اسرار خلقت و... در منابع اسلامی
  - مبانی اختلاف دیدگاه مکاتب الهی با مکاتب لائیک در مفهوم شناسی سلامت، بیماری، اعتدال، ...
  - زیر بنای قرآنی و روایی تاکیدات اسلامی بر ضرورت تأمین، پاسداری و ارتقاء سلامت
  - مفهوم سلامت و بیماری در ادعیه ماثوره
- قواعد عدمة فقهی ناظر بر تأمین سلامت و تعهدات فردی، خانوادگی، اجتماعی و حکومتی نسبت به آن (قاعدہ لا ضرر و لا ضرمان، قاعدة نفی سبیل، قاعدہ رفع اضطرار و عسر و حرج، ....)
- هزینه های بهداشتی و موضوع اسراف
- مروری اجمالی بر فلسفه احکام بهداشتی و پزشکی، آسیب شناسی کارهای انجام شده و معرفی منابع
- رهنمودهای نوآور اسلامی در بحث سلامت (کل نگری و ملحوظ داشتن جنبه های مختلف جسمی، روانی، اجتماعی و روحانی و توان انجام وظائف الهی و ... ارتقاء سلامت، درمان و شفاء، پیوستگی سلامت در دنیا و آخرت، برخی تعبیرات لطیف و الهام بخش اسلامی در زمینه سلامت، ...)
- نمونه های مشخص از رهنمودهای اسلامی در عرصه اصلاح و ارتقاء کیفیت زندگی با تاکید بر جنبه های مختلف سلامت از جمله در زمینه بهداشت فردی، بهداشت خواب، اکولوژی و بهداشت محیط (آب، هوا، مسکن، اماكن عمومی، مساجد و اماكن مقدسه، ...) پیشگیری از بیماری های واگیردار و غیر واگیردار، تغذیه و بهداشت مواد غذائی (و برخی یافته های جدید در این عرصه)، شیرمادر، حق لباء، خویشاوندی رضاعی، امر به معروف و نهی از منکر در آموزش بهداشت، بهداشت کار و ورزش، بهداشت روان، بهداشت باروری و خانواده (بهداشت ازدواج، آموزش های جنسی ضروری، بهداشت جنسی، بهداشت بارداری و بھبود نسل، فاصله گذاری منطقی بارداری ها و ضرورت پرهیز از افراط و تفریط در این مساله) و بهداشت سفر و مراسم مذهبی، بهداشت جنگ، اعتیاد و مسئولیت های همگانی در این زمینه.

منابع اصلی درس:

- ۱- الاداب الطبیه فی الاسلام - جعفر مرتضی العاملی - قم ۱۴۰۳ ه.ق - جامعه مدرسین
- ۲- مکارم الاخلاق - حسن بن فضل طبرسی (ره) - تهران - ۱۳۹۶ ه.ق - انتشارات فراهانی
- ۳- متون اسلامی - غلامرضا نور محمدی - قم ۱۳۸۱ - نشر معارف
- ۴- آیات قرآنی در زمینه بهداشت روانی: جعفر بوالهری و همکاران - ۱۳۷۸ - انتستیتو روانپزشکی تهران
- ۵- مسائل ازدواج و حقوق خانواده - علی اکبر بابازاده - ۱۳۷۰ - انتشارات بدر
- ۶- بهداشت و فرماندهی - علی مهرابی توانا - محمد مهدی اصفهانی - ۱۳۷۷ - نیروی زمینی سپاه پاسداران
- ۷- پیام نیکبختی برای همسران جوان - محمد مهدی اصفهانی - چاپ دوم - ۱۳۹۰ - وزارت بهداشت
- ۸- تغذیه باشیر مادر و مساله خویشاوندی رضاعی - محمد مهدی اصفهانی - ۱۳۷۴ - دانشگاه علوم پزشکی ایران
- ۹- هدم بیمار - محمد مهدی اصفهانی - چاپ دوم - ۱۳۸۶ - دانشگاه علوم پزشگی تهران
- ۱۰- آئین تدرستی - محمد مهدی اصفهانی - چاپ نهم - ۱۳۸۹ - وزارت بهداشت

شیوه ارزشیابی دانشجو:

آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۷۰

نام درس: حفظ الصحه و پیشگیری از بیماری ها بر پایه طب سنتی ایرانی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنائی اجمالی دانشجویان با آموزش های پیشگیرانه و سلامت نگر طب سنتی ایران و زمینه های بهره گیری از آن

رؤوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

- ۱- مروری بر کلیات طب سنتی ایرانی در زمینه امور طبیعیه، علائم و اسباب صحت و بیماری
- ۲- جایگاه و سهم تدبیر حفظ الصحه در مجموعه خدمات طب سنتی
- ۳- مفهوم سلامت و حفظ الصحه و دامنه آن
- ۴- اشکال مختلف حفظ الصحه در منابع طب سنتی
- ۵- نگاه فردی و حکومتی به حفظ الصحه در طب سنتی
- ۶- شیوه زندگی بر پایه آموزه های طب سنتی و اسلامی
- ۷- سته ضروریه (هوای ماقول و مشروب ، ریاضت ، نوم و یقظه ، اعراض نفسانی ، حبس و استفراغ)
- ۸- تدبیر مربوط به هر یک از اجزاء سته ضروریه
- ۹- تدبیر متناسب با مزاج های گوناگون
- ۱۰- تدبیر ویژه لاغران ، فربهان ، زنان باردار ، مادران شیرده ، اطفال شیرخوار ، کودکان ، نوجوانان ، جوانان ، میان سالان - سالمندان

منابع اصلی درس:

- ۱۱- مروری بر کلیات طب سنتی ایران - محسن ناصری - حسین رضائی زاده - ۱۳۸۶ - نشر میراث میکتب پزشکی
- ۱۲- حفظ الصحه ناصری - حکیم محمدکاظم رشتی گیلانی - چاپ سنگی تهران و نیز نسخه تصحیح شده توسط دستیاران طب سنتی تهران - ۱۳۸۸ - نشر میراث مکتب پزشکی
- ۱۳- مجموعه کتب خطی و چاپ سنگی با عنوان حفظ الصحه - تدارک الخطأ ، سته ضروریه مربوط به مولفین و زمانهای مختلف

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

نام درس: نظام ارایه خدمات سلامت

کد درس: ۰۸

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- ۱- آشنایی با شبکه شهری و روستایی خدمات سلامت
- ۲- آشنایی با اصول طبابت خانواده، سطح بندی خدمات و نظام ارجاع
- ۳- آشنایی با مراقبتهای مدیریت شده

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱. نظام ارایه خدمات سلامت
۲. آشنایی با الگوهای طراحی و مدیریت برنامه های سلامت
۳. شبکه سلامت روستایی
۴. شبکه سلامت شهری
۵. آشنایی با لیست خدمات جاری در نظام شبکه سلامت
۶. اهمیت طبابت عمومی
۷. روش های پرداخت
۸. انواع بیمه سلامت
۹. دیدهبانی نظام سلامت
۱۰. نظام ارجاع
۱۱. مسیرهای بالینی، راهکارهای طبابت، و استانداردهای مراقبت
۱۲. تعریف مراقبت های مدیریت شده سلامت
۱۳. مدل های مراقبت های مدیریت شده سلامت
۱۴. عقد قرارداد در مراقبت های مدیریت شده سلامت
۱۵. آشنایی با نظام عرضه و تقاضا در طب مکمل و سنتی در کشور ایران

منابع اصلی درس: بسته آموزشی نظام ارایه خدمات سلامت : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۹۰ - ۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۰۹

نام درس: برنامه ریزی درسی جامعه نگر

پیش نیازیا همزمان: برنامه ریزی درسی مقدماتی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- آشنایی با اصول برنامه ریزی درسی جامعه نگر

- آشنایی با مدل‌های اصلی برنامه‌های درسی جامعه نگر

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

-۱ منطق آموزش جامعه نگر

-۲ اصول آموزشی آموزش جامعه نگر

-۳ انتخاب پیامدهای یادگیری در آموزش جامعه نگر

-۴ برنامه ریزی برای یک کوریکولوم مبتنی بر آموزش جامعه نگر

-۵ روش‌های تدریس و فعالیت‌های یادگیری در آموزش جامعه نگر

-۶ انتخاب و آماده سازی جایگاه و محیط آموزشی در آموزش جامعه نگر

-۷ ارزشیابی دانشجویان در محیط جامعه

-۸ هماهنگ سازی نظام سلامت و نظام آموزشی

-۹ رویکردهای بین یخشی و آموزش جامعه نگر

-۱۰ مشارکت جامعه و آموزش جامعه نگر

-۱۱ مشارکت تیم ارایه خدمات سلامت در آموزش جامعه نگر

-۱۲ آموزش جامعه نگر بین حرفه‌ای

-۱۳ رویکرد یادگیری مبتنی بر توانایی در آموزش جامعه نگر

-۱۴ رویکرد یادگیری مبتنی بر حل مسئله در آموزش جامعه نگر

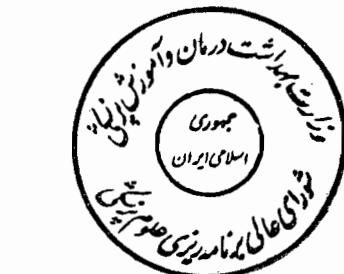
-۱۵ آموزش جامعه نگر و تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد

-۱۶ کوریکولوم مبتنی بر جامعه روستایی

-۱۷ آماده سازی و تدارک یک برنامه آموزشی جامعه نگر

-۱۸ راه اندازی یک برنامه آموزشی جامعه نگر

-۱۹ شواهد اثربخشی آموزش جامعه نگر

منابع اصلی درس: بسته آموزشی برنامه ریزی درسی جامعه نگر: مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۱۱

نام درس: ارزشیابی دانشجو در جایگاه های جامعه نگر

پیش نیازیا همزمان: ارزشیابی مقدماتی دانشجو

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با روش‌های اصلی ارزشیابی دانشجویان در جامعه

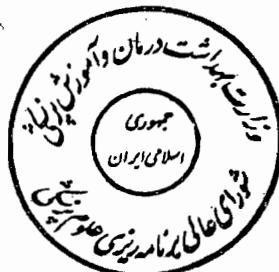
رئوس مطالب:(۱۷ ساعت نظری)

- ۱ ارزیابی همگنان
- ۲ چک لیست عملکرد
- ۳ بازخورد از جامعه
- ۴ ارزیابی گزارشات و پروژه ها
- ۵ ارزیابی کارهای عملی و فعالیت در عرصه
- ۶ ارزیابی کارپوشه جامعه
- ۷ ارزشیابی ۳۶۰ درجه
- ۸ دفترچه ثبت فعالیت ها
- ۹ ارایه بازخورد موثر

منابع اصلی درس: بسته آموزشی ارزشیابی دانشجو در جایگاه های جامعه نگر : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت

(۱۳۹۰ - ۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۱۲

نام درس: فناوری اطلاعات و ارتباطات پیشرفته

پیش نیاز یا همزمان: فناوری اطلاعات و ارتباطات مقدماتی

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- ۱ آشنایی با اصول جستجو در اینترنت
- ۲ آشنایی با اصول جستجو در پایگاه های داده ها

رؤوس مطالب:(۱۷ ساعت نظری)

- ۱ موتورهای جستجوی آکادمیک
- ۲ پایگاه های داده های پزشکی
- ۳ مدلاین و پاب مد
- ۴ پایگاه های داده های آموزشی مانند ERIC
- ۵ شبکه های کامپیوتروی
- ۶ اینترنت
- ۷ ایمیل
- ۸ سایر خدمات اینترنتی
- ۹ شبکه جهان گستر
- ۱۰ بروزهای شبکه
- ۱۱ وب سایت ها و صفحات اینترنتی
- ۱۲ HTML
- ۱۳ پروتکل های اینترنتی
- ۱۴ آدرس اینترنتی
- ۱۵ موتورهای جستجو
- ۱۶ مهارتها و راهبردهای جستجو
- ۱۷ گوگل
- ۱۸ جستجو و رای گوگل
- ۱۹ دایرکتوری های موضوعی

منابع اصلی درس: بسته آموزشی فناوری اطلاعات و ارتباطات پیشرفته : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۲۸۹)
شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

نام درس: زبان انگلیسی اختصاصی

پیش نیاز یا همざمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۳

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- ۱ کلمات و واژگان متدالول در بهداشت عمومی
- ۲ کلمات و واژگان متدالول در ترویج سلامت
- ۳ کلمات و واژگان متدالول در ارتباطات سلامت
- ۴ کلمات و واژگان متدالول در آموزش سلامت
- ۵ کلمات و واژگان متدالول در سیاستگذاری سلامت
- ۶ کلمات و واژگان متدالول در مدیریت سلامت
- ۷ کلمات و واژگان متدالول در پژوهش سلامت
- ۸ کلمات و واژگان متدالول در بهداشت محیط
- ۹ کلمات و واژگان متدالول در سلامت اجتماعی
- ۱۰ کلمات و واژگان متدالول در خدمات سلامت
- ۱۱ کلمات و واژگان متدالول در تامین و تخصیص مالی سلامت
- ۱۲ کلمات و واژگان متدالول در اقتصاد سلامت
- ۱۳ کلمات و واژگان متدالول در همه گیرشناسی
- ۱۴ کلمات و واژگان متدالول در نظام سلامت
- ۱۵ کلمات و واژگان متدالول در جمعیت شناسی

منابع اصلی درس: بسته آموزشی زبان انگلیسی : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۸۹-۱۳۹۰)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۱۴

نام درس: آمار و شیوه های تحقیق در خدمات سلامت

پیش نیاز یا هم زمان: ندارد

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

- آشنایی با مراحل تحقیق در خدمات سلامت

- توانایی طراحی و اجرای یک پژوهش در خدمات سلامت

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۲۴ ساعت عملی)

-۱ مقدمه ای بر پژوهش در خدمات سلامت

-۲ تعیین و اولویت گذاری مشکلات برای پژوهش

-۳ تحلیل و بیان مسئله

-۴ مرور متون و شواهد

-۵ تعیین اهداف پژوهش

-۶ متغیرهای پژوهش

-۷ انواع مطالعات پژوهشی

-۸ روش های جمع آوری داده های پژوهشی

-۹ طراحی ابزارهای پژوهش

-۱۰ روش ها و مهارت های مصاحبه

-۱۱ بحث گروهی متمرکز

-۱۲ نمونه گیری

-۱۳ برنامه ریزی برای جمع آوری داده ها

-۱۴ برنامه ریزی برای پردازش و تحلیل داده ها

-۱۵ پیش آزمایی روش پژوهش

-۱۶ برنامه کاری پژوهش

-۱۷ بودجه پژوهش

-۱۸ برنامه ریزی برای پایش و استفاده از نتایج پژوهش

-۱۹ نهایی سازی پروپوزال پژوهشی

-۲۰ فعالیت های فیلد پژوهشی

-۲۱ گزارش فیلد پژوهشی

- ۲۲ تحلیل داده های کیفی
- ۲۳ مقایسه داده های کمی در جدول متقاطع
- ۲۴ اندازه گیری ارتباط
- ۲۵ مدیریت متغیرهای مخدوش کننده
- ۲۶ اندازه گیری پراکندگی داده ها
- ۲۷ انتخاب تست اهمیت آماری
- ۲۸ تعیین تفاوت بین دو گروه - تحلیل مشاهده های غیر زوج
- ۲۹ تعیین تفاوت بین دو گروه - تحلیل مشاهده های زوج
- ۳۰ اندازه گیری ارتباط بین متغیرها - رگرسیون و همبستگی
- ۳۱ نگارش گزارش پژوهش
- ۳۲ انتشار نتایج پژوهش

منابع اصلی درس: بسته آموزشی شیوه های تحقیق در خدمات سلامت : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی و عملی انتهای ترم

کد درس: ۱۵

نام درس: استناد به شواهد در علوم سلامت

پیش نیازیا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

- آشنایی با اصول مراقبتهای مبتنی بر شواهد
- آشنایی با منابع و راهبردهای جستجوی شواهد

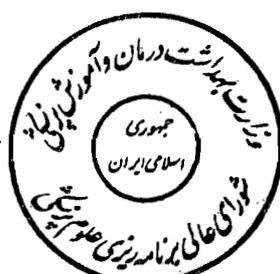
رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۲۴ ساعت عملی)

- ۱ ارایه خدمات مبتنی بر شواهد
- ۲ تفکر نقادانه
- ۳ سوال مبنای جستجوی شواهد
- ۴ جستجوی شواهد
- ۵ نقد شواهد پژوهشی
- ۶ نقد شواهد غیر پژوهشی
- ۷ ترجمه دانش
- ۸ ایجاد محیط تسهیل کننده ارایه خدمات مبتنی بر شواهد
- ۹ پرستاری مبتنی بر شواهد
- ۱۰ خدمات سلامت عمومی مبتنی بر شواهد

منابع اصلی درس: بسته آموزشی استناد به شواهد در پرستاری و بهداشت عمومی : مرکز مدیریت شبکه معاونت

بهداشت (۱۳۸۹-۱۳۹۰)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی و عملی انتها ترم

کد درس: ۱۶

نام درس: طراحی و برگزاری کارگاه های آموزشی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

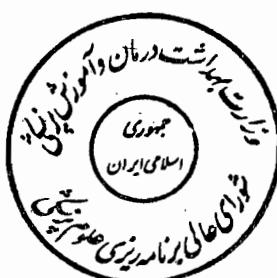
رئوس مطالب:(۱۷ ساعت نظری)

- ۱ انواع گرد همایی ها با شرکت کنندگان متعدد
- ۲ تدارک یک سمینار یا کارگاه
- ۳ مواجهه با مخاطبین بزرگ سال
- ۴ شناسایی سطح رفتار فرآگیران
- ۵ آموزش مخاطبین با نیازهای آموزشی متفاوت
- ۶ برنامه ریزی برای افتتاح و اختتام موقع کارگاه
- ۷ حفظ علاقه و توجه مخاطبین در طی کارگاه
- ۸ پرسش موثر در کارگاه
- ۹ استفاده از ابزارهای بصری و کمک آموزشی
- ۱۰ ارایه باز خورد در کارگاه

منابع اصلی درس: بسته آموزشی طراحی و برگزاری کارگاه های آموزشی : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت

(۱۳۹۰ - ۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۱۷

نام درس: طراحی آموزشی و آموزش حین خدمت

پیش نیاز یا همزمان: برنامه ریزی درسی جامعه نگر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- ۱- آشنایی با روش‌های شناسایی مشکلات عملکردی
- ۲- آشنایی با روش‌های رفع مشکلات عملکردی
- ۳- آشنایی با چرخه طراحی آموزشی

رئوس مطالب:(۳۴ ساعت نظری)

- ۱ طراحی آموزشی به عنوان ابزار رفع مشکلات عملکردی
- ۲ سایر گزینه‌های پاسخدهی به مشکلات عملکردی
- ۳ تعیین پروژه‌های مناسب در طراحی آموزشی
- ۴ انجام نیازسنجی
- ۵ ارزیابی ویژگی‌های ورودی فرآگیران
- ۶ تحلیل ویژگی‌های محیط کاری
- ۷ تحلیل شغل، وظیفه، و محتوا
- ۸ تعیین اهداف عملکردی
- ۹ اندازه‌گیری عملکرد
- ۱۰ تعیین توالی اهداف یادگیری
- ۱۱ مشخص سازی راهبردهای آموزشی
- ۱۲ طراحی مواد آموزشی
- ۱۳ ارزشیابی آموزش
- ۱۴ طراحی نظام مدیریت آموزش
- ۱۵ برنامه ریزی و پایش پروژه‌های طراحی آموزشی
- ۱۶ برقراری ارتباط موثر
- ۱۷ ترویج استفاده از طراحی آموزشی
- ۱۸ ویژگی‌های یک طرح آموزشی موفق

منابع اصلی درس: بسته آموزشی طراحی آموزشی و آموزش حین خدمت: مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت
(۱۳۹۰ - ۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۱۸

نام درس: ارزشیابی برنامه های آموزشی و برنامه های سلامت

پیش نیاز یا همزمان: برنامه ریزی درسی جامعه نگر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

۱- آشنایی با رویکردهای مختلف ارزشیابی

۲- برنامه ریزی، اجراء و استفاده از نتایج ارزشیابی

رؤوس مطالب:(۳۴ ساعت نظری)

۱- اصول پایه ارزشیابی

۲- گرایش ها و مکاتب جدید ارزشیابی برنامه

۳- دیدگاه های مختلف در ارزشیابی

۴- رویکردهای هدف گرا در ارزشیابی

۵- رویکردهای مدیریت محور در ارزشیابی

۶- رویکردهای مشتری مدار در ارزشیابی

۷- رویکردهای تجربه گرا در ارزشیابی

۸- رویکردهای مشتری محور در ارزشیابی

۹- تحلیل مقایسه ای رویکردهای مختلف به ارزشیابی

۱۰- راهکارهای برنامه ریزی برای ارزشیابی

۱۱- شراف سازی توقعات و انتظارات از ارزشیابی

۱۲- تعیین محدودیت ها و تحلیل زمینه ارزشیابی

۱۳- انتخاب سوالات و ملاک های ارزشیابی

۱۴- برنامه ریزی شیوه اجرای ارزشیابی

۱۵- جمع آوری اطلاعات ارزشیابی: طراحی، نمونه گیری و هزینه

۱۶- جمع آوری اطلاعات ارزشیابی: منابع داده ها، تحلیل و تفسیر

۱۷- گزارش و استفاده از نتایج ارزشیابی

۱۸- درنظر گرفتن جنبه های سیاسی، اخلاقی و بین فردی ارزشیابی

۱۹- ارزشیابی ارزشیابی ها

۲۰- اجرای پروژه های ارزشیابی در مکان های متعدد

منابع اصلی درس: بسته آموزشی ارزشیابی برنامه های آموزشی و سلامت : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت

(۱۳۹۰ - ۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۱۹

نام درس: اقتصاد آموزش و سلامت

پیش نیازیا همزمان: نظام ارایه خدمات سلامت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- آشنایی با اصول حاکم بر بازار سلامت و علل شکست بازار سلامت
- آشنایی با نحوه محاسبه و تفسیر شاخص های کشش پذیری بازار

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- ۱ مقدمه ای بر اقتصاد سلامت
- ۲ مقدمه ای بر بازار مراقبت های سلامت
- ۳ تقاضا و منحنی تقاضا
- ۴ عرضه و منحنی عرضه
- ۵ تعادل بازار
- ۶ کشش پذیری تقاضا در مقابل قیمت
- ۷ سایر انواع کشش پذیری در بازار سلامت
- ۸ بازار درونداد برای خدمات پزشکی
- ۹ تعاریف اولیه در مورد کارآبی
- ۱۰ عدالت در سلامت

منابع اصلی درس: بسته آموزشی اقتصاد آموزش و بهداشت: مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۸۹ - ۱۳۹۰)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتها ترم

نام درس: اصول اپیدمیولوژی

پیش نیازیا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

۱- آشنایی با اصول اپیدمیولوژی

۲- آشنایی با کاربردهای اپیدمیولوژی در نظام سلامت

رئوس مطالب:(۱۷ ساعت نظری)

۱- اپیدمیولوژی چیست؟

۲- اندازه گیری سلامت و بیماری ۱: شاخص های اندازه گیری بیماریها

۳- اندازه گیری سلامت و بیماری ۲: شاخص های اندازه گیری مرگ و میر

۴- انواع مطالعات اپیدمیولوژیک

۵- اصول آمار حیاتی ۱: آمار توصیفی

۶- اصول آمار حیاتی ۲: اصول استنباط آماری

۷- اصول آمار حیاتی ۳: روش های آمار استنباطی

۸- علیت در اپیدمیولوژی

۹- اپیدمیولوژی و پیشگیری بیماریهای مزمن غیر عفونی

۱۰- بیماریهای عفونی: مراقبت و پاسخ اپیدمیولوژیک

۱۱- اپیدمیولوژی بالینی

۱۲- اپیدمیولوژی محیطی و شغلی

۱۳- اپیدمیولوژی و برنامه ریزی سلامت

۱۴- اپیدمیولوژی کاربردی

منابع اصلی درس:

بسته آموزشی اصول اپیدمیولوژی : مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۹۰-۱۳۸۹)

شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۲۱

نام درس: جامعه‌شناسی و عوامل اجتماعی موثر بر سلامت

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- آشنایی با اصول جامعه‌شناسی پزشکی
- آشنایی با مفهوم عوامل اجتماعی موثر بر سلامت

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

- الگوهای اجتماعی سلامت
- عوامل اجتماعی موثر بر سلامت
- تجربه بیماری
- جنبه‌های اجتماعی خدمات سلامت
- سازماندهی خدمات سلامت در جامعه
- فقر و سلامت
- محرومیت و سلامت
- عدالت اجتماعی و سلامت
- تحصیلات و سلامت
- آسیب‌های اجتماعی و سلامت
- مشارکت مالی عادلانه و محافظت در مقابل هزینه بیماریها
- تامین اجتماعی و سلامت
- سیستم‌های رفاه و سلامت
- نقش دولت‌ها در تضمین سلامت

منابع اصلی درس:

بسته آموزشی جامعه‌شناسی و عوامل اجتماعی موثر بر سلامت: مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۹۰-۱۳۸۹)
شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

نام درس: پرستاری اجتماعی (گرایش آموزش پرستاری جامعه‌نگر)

کد درس: ۲۲

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

۱- آشنایی با اصول و روش‌های پرستاری اجتماعی

۲- آشنایی با شیوه‌های تعامل با نهادهای اجتماعی

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱- پرستاری جامعه نگر

۲- همه گیر شناسی، جمعیت شناسی و سلامت جامعه

۳- محیط زیست و سلامت جوامع

۴- ارزیابی جامعه

۵- تحلیل وضعیت و تشخیص در سطح جامعه

۶- برنامه ریزی یک برنامه سلامت در سطح جامعه

۷- اجرای یک برنامه سلامت در سطح جامعه

۸- توانمندسازی جامعه در ارتباط با سلامت

۹- همکاری با مدارس با هدف ارتقا سلامت

۱۰- همکاری با مساجد با هدف ارتقا سلامت

۱۱- همکاری با گروه‌های محروم با هدف ارتقا سلامت

۱۲- همکاری با مراکز کاری با هدف ارتقا سلامت

۱۳- ارزشیابی برنامه‌های سلامت اجتماعی

۱۴- پیشگیری و مدیریت اورژانس‌های اجتماعی

۱۵- ارزیابی و مداخلات در سطح خانواده

۱۶- مصاحبه به منظور پرستاری در سطح خانواده

۱۷- تغذیه در دوران کودکی

۱۸- کودکان پرخطر

- ۱۹-بیماری های مزمن در دوران کودکی
- ۲۰-مشکلات بلوغ و نوجوانی
- ۲۱-خانواده های آسیب پذیر
- ۲۲-پرستاری از افراد سالمند در سطح خانواده
- ۲۳-مدیریت درد
- ۲۴-مدیریت عالیم بیماری
- ۲۵-افراد خانواده بیمار
- ۲۶-مرگ فعال
- ۲۷-کودکان با بیماری های کشنده
- ۲۸-آشنائی با برنامه های سلامت کودکان در کشور ایران
- ۲۹-آشنائی با برنامه های سلامت نوجوانان و جوانان در کشور ایران
- ۳۰-آشنائی با برنامه های سلامت میانسالان در کشور ایران
- ۳۱-آشنائی با برنامه های سلامت سالمندان در کشور ایران

منابع اصلی درس: بسته آموزشی پرستاری اجتماعی: مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت (۱۳۹۰ - ۱۳۸۹)
شیوه ارزشیابی دانشجو: آزمون کتبی انتهای ترم

کد درس: ۲۳

نام درس: پرستاری اجتماعی سلامت روان (گرایش آموزش پرستاری جامعه‌نگر)

پیش نیازیا همزمان: پرستاری اجتماعی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- ۱- آشنایی با شیوه های ارتقا سلامت روان
- ۲- آشنایی با اصول مراقبت از بیماران در جایگاه جامعه

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- ۱- استرس، داغدیدگی، و تطابق
- ۲- مراقبت اولیه سلامت روان و عوامل موثر بر سلامت روان
- ۳- ارزیابی نیازها در خدمات اجتماعی سلامت روان
- ۴- مدیریت مورد بیماری روانی و پیگیری اجتماعی بیماران
- ۵- مراقبت از بیماران دچار پسیکوز
- ۶- مراقبت از بیمار دارای افکار خودکشی
- ۷- مراقبت از بیماران دچار سوء مصرف مواد
- ۸- مراقبت از بیماران دچار دمانس و افراد خانواده آنان
- ۹- مراقبت از افراد دچار مشکلات رشدی
- ۱۰- مراقبت از کودکان و نوجوانان دچار مشکلات روانی (اضطراب، اختلالات خلقی، وسوسی و ADHD)
- ۱۱- مدیریت و مراقبت از مصرف داروهای روانی
- ۱۲- آشنایی با برنامه های سلامت روان در کشور ایران
- ۱۳- آشنایی با برنامه های سلامت روان در مدارس
- ۱۴- آشنایی با برنامه های پیش گیری و کنترل اعتیاد در کشور ایران
- ۱۵- کودک در حال رشد
- ۱۶- ترویج سلامت روانی در کودکان و خانواده ها
- ۱۷- آشنایی با اصول فرزند پروری
- ۱۸- اختلالات رشد روانی عصبی در کودکان (Developmental Disorder)
- ۱۹- مروری بر اختلالات روانی در گروه های سنی مختلف و مداخلات سلامت مورد نیاز

